

Prawa pracownicze (45). Dni wolne od pracy

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: sobota, 24, grudzień 2016 23:00

Sylwia Cyrankiewicz-Gortyńska

Odśloni: 9074

Pracownik ma prawo do określonych w ustawie dni wolnych od pracy. Gwarantuje mu to Konstytucja RP w art. 66 ust. 2.

Praca daje zatrudnionym szereg uprawnień. Jak przypomina Wiesław Skrzydło w Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz, wyd. VII, opublikowano LEX 2013, *najważniejsze z nich wymienia Konstytucja. Są to: prawo do corocznych, płatnych urlopów, ustalone w ustawie dni wolne od pracy, a także maksymalne normy czasu pracy.*

- *Jeśli chodzi o dni wolne od pracy, to są to wszystkie niedziele oraz święta o genezie państwowej lub religijnej określone w ustawie z 18 stycznia 1951 r. o dniach wolnych od pracy – tłumaczy Michał Bartoszewicz w pracy pod red. Moniki Haczekowskiej Monika Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz, opublikowano LexisNexis 2014.*

- *Korzystanie z dni wolnych nie może w żaden sposób odbijać się niekorzystnie na pracowniku, np. w kwestii rozliczania czasu pracy. Ustawodawca powinien rekompensować niedogodności związane z pracą w niedziele i święta tym pracownikom, którzy z ważnych powodów (np. praca w tzw. ruchu ciągłym) muszą w te dni świadczyć pracę. Może to polegać na udzieleniu innych dni wolnych od pracy lub dodatkowym, odpowiednio zwiększonym wynagrodzeniu za te dni – dodaje.*

Ustawowo gwarantowane

Z ustawy o dniach wolnych od pracy wynika, że obowiązków zawodowych generalnie nie wykonuje się w następujące dni:

- 1 stycznia - Nowy Rok,
- 6 stycznia - Święto Trzech Króli,
- pierwszy dzień Wielkiej Nocy,
- drugi dzień Wielkiej Nocy,
- 1 maja - Święto Państwowe,
- 3 maja - Święto Narodowe Trzeciego Maja,
- pierwszy dzień Zielonych Świątek,
- dzień Bożego Ciała,
- 15 sierpnia - Wniebowzięcie Najświętszej Maryi Panny,
- 1 listopada - Wszystkich Świętych,
- 11 listopada - Narodowe Święto Niepodległości,
- 25 grudnia - pierwszy dzień Bożego Narodzenia,
- 26 grudnia - drugi dzień Bożego Narodzenia,
- niedziele.

Pracująca sobota

Oznacza to, że soboty nie są dniami wolnymi od pracy. Potwierdza to orzecznictwo sądowe. Przykładowo postanowienie Sądu Najwyższego z 11 lutego 2009 r., sygn. akt V CZ 5/09, w którym czytamy: *O dniu ustawowo wolnym od pracy można mówić jedynie w odniesieniu do takich dni, które zostały uznane za wolne przepisem ustawy, a uregulowanie to ma walor powszechności, a nie ogranicza się do określonych zakładów pracy lub oznaczonych grup pracowników. Soboty nie charakteryzują się takimi cechami, gdyż jako dni wolne nie mają charakteru powszechnego, chociaż obejmują wiele grup pracowników i wiele*

zakładów pracy.

Mniejszości religijne

Zgodnie z ustawą wolne przypada w święta religijne – zgodnie z religią rzymskokatolicką lub państwowe. Dotyczy to wszystkich niezależnie od wyznania. Religia rzymskokatolicka jest w Polsce dominująca, dlatego taka regulacja dni wolnych nie jest uznawana za dyskryminująca tych, którzy są w mniejszości wyznaniowej.

Osoby należące do kościołów i innych związków wyznaniowych, których święta religijne nie są dniami ustawowo wolnymi od pracy, mogą na własną prośbę uzyskać zwolnienie od pracy lub nauki na czas niezbędny do obchodzenia tych świąt zgodnie z wymogami wyznawanej przez siebie religii. Stanowi o tym art. 42 ust. 1 ustawy z 17 maja 1989 r. o gwarancjach wolności sumienia i wyznania. Zwolnienie takie może być udzielone pod warunkiem odpracowania czasu zwolnienia, bez prawa do dodatkowego wynagrodzenia za pracę w dni ustawowo wolne od pracy lub pracę w godzinach nadliczbowych.

Pracownik, który chce obchodzić swoje święta niepokrywające się z dniami ustawowo wolnymi od pracy, musi złożyć do pracodawcy stosowny wniosek w terminie przypadającym co najmniej na 7 dni przed datą zwolnienia. Tak nakazuje rozporządzenie ministrów pracy o polityki socjalnej oraz edukacji narodowej z 11 marca 1999 r. w sprawie zwolnień od pracy lub nauki osób należących do kościołów i innych związków wyznaniowych w celu obchodzenia świąt religijnych nie będących dniami ustawowo wolnymi od pracy.

Pracodawca, godząc się na takie rozwiązanie, powinien jednocześnie zawiadomić pracownika o warunkach odpracowania takiego dnia najpóźniej na 3 dni przed świętem będącym przedmiotem wniosku. Terminy te są bardzo istotne. Jak bowiem tłumaczy Zbigniew Góral w Czas pracy, opublikowano: LEX 2013: *obowiązek zwolnienia pracownika ciąży na pracodawcy jedynie w przypadku, gdy pracownik złoży stosowną prośbę we wskazanym wyżej 7-dniowym terminie. W przeciwnym razie udzielenie zwolnienia zależy od woli pracodawcy.*

- *Wystarczającą podstawą do udzielenia pracownikowi zwolnienia od pracy w celu obchodzenia świąt jest wniosek pracownika. Pracodawca nie może żądać od pracownika składania oświadczenia o wyznaniu - zauważa Katarzyna Piecyk w „PiZS 2010/4/38-39.*

Pracodawca może przyznać jeszcze pracownikom inne dni wolne od pracy. Jednak nie są to dni uznane za wolne w myśl ustawy. Podobnie uznał Naczelny Sąd Administracyjny w Szczecinie w wyroku z 2 września 1999 r., sygn. akt SA/Sz 1498/98: *To, że znaczna część pracodawców, w tym również urzędy, traktują jakiś dzień, w drodze indywidualnych decyzji, jako wolny od pracy, podlegający odpracowaniu, nie daje podstaw do przyjęcia, że dzień ten był dniem ustawowo wolnym od pracy w rozumieniu przepisów ustawy z 1951 r. o dniach wolnych od pracy.*

Niedziela bez dodatkowego dnia

Na podstawie Trybunału Konstytucyjnego z października 2012 r. (sygn. akt K 27/11) pracownicy mogą odbierać dzień wolny, jeżeli święto wypada w dniu wolnym od pracy, wynikającym z rozkładu czasu pracy w przeciętnie pięciodniowym tygodniu pracy. Każde święto występujące w okresie rozliczeniowym i przypadające w innym dniu niż niedziela obniża wymiar czasu pracy o 8 godzin. **Zatem w 2017 r.**

Prawa pracownicze (45). Dni wolne od pracy

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: sobota, 24, grudzień 2016 23:00

Sylwia Cyrankiewicz-Gortyńska

Odśłony: 9074

pracodawca będzie miał obowiązek udzielenia pracownikowi dnia wolnego za święto 11 listopada w innym terminie. Dodatkowy dzień wolny powinien przypadać w tym samym okresie rozliczeniowym co sobotnie święto.

Za święto, które przypada w niedzielę pracownikom nie przysługuje dzień wolny w innym terminie